

Lov om frikommunenetværk

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Formål og varighed

§ 1. Formålet med denne lov er at give kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, jf. § 2, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021 med henblik på at kunne bidrage til en bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i kommunerne.

Kapitel 2

Anvendelsesområde

§ 2. Der etableres frikommunenetværk inden for følgende temaer og med følgende kommuner som deltagere:

- 1) Frikommunenetværk om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, med Aalborg, Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Læsø, Mariaherfjord, Morsø, Rebild, Thisted og Vesthimmerlands Kommuner.
- 2) Frikommunenetværk om billige boliger og fleksible boligløsninger med Favrskov, Høje-Taastrup, Københavns, Randers, Roskilde og Aarhus Kommuner.
- 3) Frikommunenetværk om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde med Favrskov, Herning, Holstebro, Randers, Silkeborg, Skive og Aabenraa Kommuner.
- 4) Frikommunenetværk om børn som vores vigtigste ressource med Gladsaxe, Guldborgsund og Ikast-Brande Kommuner.
- 5) Frikommunenetværk om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde med Gentofte, Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal Kommuner.
- 6) Frikommunenetværk om sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder med Esbjerg, Københavns, Odense, Randers og Aarhus Kommuner.
- 7) Frikommunenetværk om en plan for sammenhængende indsats sammen med borgeren med Allerød, Ballerup, Fredensborg, Frederikssund, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør og Hillerød Kommuner.
- 8) Frikommunenetværk om øget borgerinvolvering og samskabelse med Assens, Holbæk, Nordfyns, Ringkøbing-Skjern, Slagelse og Aarhus Kommuner.

§ 3. Kommunerne i et frikommunenetværk kan alene gennemføre forsøg inden for frikommunenetværkets tema.

§ 4. Kommuner, der deltager i et frikommunenetværk, kaldes frikommuner.

Stk. 2. Kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, der alene har frikommuner inden for samme netværk som deltager, kan omfattes af forsøg inden for frikommunenetværkets tema.

Kapitel 3

Generelle bestemmelser

§ 5. Den, der efter en lovbestemmelse er bemyndiget til at fastsætte regler, kan inden for bemyndigelses grænser fastsætte særlige regler for frikommuner.

§ 6. Den, der efter en lovbestemmelse er bemyndiget til at godkende fravigelser af gældende regler, kan inden for bemyndigelses grænser godkende særlige fravigelser for frikommuner.

§ 7. Forsøg, som kan godkendes efter denne lov, anses for godkendt, medmindre kommunalbestyrelsen modtager afslag på godkendelse eller anmodning om yderligere oplysninger, senest 25 hverdage efter at ansøgningen er modtaget af den, der er bemyndiget til at meddele godkendelse.

§ 8. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse, evaluering og indberetning af forsøg, der gennemføres i frikommuner efter denne lov og anden lovgivning.

Kapitel 4

Beskæftigelsesministerens område

§ 9. Beskæftigelsesministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i netværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, kan give støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed og tilskud til forsørgelse, ved at reglerne i §§ 65-67 i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse for personer, der er omfattet af målgrupperne i § 2, nr. 2, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, § 2, nr. 10, og § 2, nr. 12, bortset fra integrationsydelsesmodtagere i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Kapitel 5

Børne- og socialministerens område

§ 10. Børne- og socialministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource kan udvikle og afprøve nye måder for udredning af barnets, den unges og familiens forhold, for fastsættelse af målsætninger og mål for indsatsen og for opfølgningen i de enkelte sager.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan ved godkendelsen af forsøg, jf. stk. 1, helt eller delvis give dispensation fra §§ 48 og 50, § 54, stk. 2, 3. pkt., § 140, stk. 1 og 3-7, og § 155 b, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 3. En godkendelse efter stk. 2 medfører, at der samtidig kan gives dispensation fra reglerne om en børnefaglig undersøgelse i § 50 b og § 52, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 4. En godkendelse efter stk. 2 medfører, at der samtidig, i det omfang der er givet dispensation til ikke at udarbejde en handleplan, kan gives dispensation fra:

- 1) Kravet i § 54 a i lov om social service om, at koordinatoren skal fastholde de målsætninger, der er fastlagt i handleplanen.
- 2) Kravet i § 68, stk. 11 og stk. 12, 2. pkt., i lov om social service om, at handleplanen revideres.
- 3) Kravet i § 68, stk. 13, i lov om social service om oversendelse af en handleplan.
- 4) Kravet i § 68, stk. 14, 2. pkt., i lov om social service om udarbejdelse af en ny handleplan.
- 5) Kravet i § 68 b, stk. 1, 1. pkt., i lov om social service om valg af anbringelsessted i overensstemmelse med en handleplan.
- 6) Kravet i § 70, stk. 1, 1. pkt., i lov om social service om vurdering af behovet for revision af handleplanen.
- 7) Kravet i § 70, stk. 3, i lov om social service om vurdering og revision af handleplanen.
- 8) Kravet i § 140, stk. 7, i lov om social service om udlevering af handleplanen.

Stk. 5. En godkendelse efter stk. 2 medfører, at der samtidig kan gives dispensation fra kravet om at tilbyde revision af den særskilte plan for støtte til forældrene i § 70, stk. 4, i lov om social service.

Stk. 6. Der kan ikke gives godkendelse efter stk. 1 til forsøg vedrørende behandling af sager om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, jf. § 58 i lov om social service, videreført anbringelse, jf. § 68 a i lov om social service, adoption uden samtykke, jf. § 68 e i lov om social service, efterværn, jf. § 76 i lov om social service, og opretholdt døgnophold i en plejefamilie, jf. § 76 a i lov om social service.

Stk. 7. Det er en forudsætning for godkendelse efter stk. 1, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvordan det sikres,

- 1) at forældremyndighedsindehaveren inddrages i sagen, og at barnet inddrages og høres i egen sag i overensstemmelse med barnets modenhed og sagens karakter,
- 2) at sagerne oplyses i tilstrækkelig grad, og at der træffes de fornødne afgørelser om støtte i overensstemmelse med barnets bedste, og
- 3) at der i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge udarbejdes en beskrivelse af formålet med støtten, hvilke mål der er med støtten, hvordan der skal arbejdes for at nå målene, og hvordan der følges op på disse mål.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal, senest 3 måneder efter at der er iværksat en foranstaltning over for et barn eller en ung, vurdere, om beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 6 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Afgørelsen om revision træffes så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen skal forud for en afgørelse om hjemgivelse, jf. § 68 i lov om social service, revidere beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3, og herunder angive den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen.

Stk. 11. Kommunalbestyrelsen skal forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år i samarbejde med den unge have revideret beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3, og herunder have taget stilling til den unges videre forløb med hensyn til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

Stk. 12. Skifter en ung i alderen 18-22 år, der har været anbragt eller har haft en fast kontaktperson indtil sit fyldte 18. år, opholdskommune, skal frikommunen, som har været opholdskommune, forud for skiftet oversende den reviderede beskrivelse, jf. stk. 11, til den nye opholdskommune, medmindre der er truffet afgørelse om foranstaltninger efter § 76 a i lov om social service. Oversendelsen af beskrivelsen skal ske med samtykke fra den unge og forældremyndighedens indehaver.

Stk. 13. Er der udarbejdet en beskrivelse, jf. stk. 7, nr. 3, for støtte til forældrene, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at revidere denne, når der er behov for det. Kommunalbestyrelsen skal, senest 3 måneder efter at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, tilbyde en revision af beskrivelsen. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af beskrivelsen.

Stk. 14. Når der træffes afgørelse om, at et barn eller en ung anbringes på et anbringelsessted efter § 66 i lov om social service eller visiteres til et behandlingstilbud for stofmisbrugere efter § 101 i lov om social service, skal relevante dele af beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3, udleveres til tilbuddet.

Stk. 15. For unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74 a, skal beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3, indeholde en plan for, hvordan den unge snarest muligt og senest ved afslutningen af sanktionen påbegynder en uddannelse eller kommer i beskæftigelse. Koordinatoren, jf. § 54 a i lov om social service, skal sikre, at målsætningerne i beskrivelsen, jf. stk. 7, nr. 3, fastholdes i forhold til den unge.

Stk. 16. Bestemmelserne i § 166 i lov om social service og § 11 a, stk. 1 og 6, og § 11 c, stk. 1, nr. 1, og stk. 2-4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder tilsvarende anvendelse ved forsøg efter stk. 1-5.

§ 11. Kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om en plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren kan træffe beslutning om, at § 54, stk. 2, 3. pkt., i lov om social service om en særskilt plan for støtte til forældre under et barns anbringelse kan fraviges, og at indholdet af planen i stedet indgår i en sammenhængende plan for forældrene.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at elementer af en handleplan, jf. § 140 i lov om social service, der vedrører forældrene, indgår i en sammenhængende plan for forældrene.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan som led i et forsøg, jf. stk. 1, træffe beslutning om, at § 70, stk. 4, i lov om social service kan fraviges. Kommunalbestyrelsen skal i stedet tilbyde at revidere de dele af den sammenhængende plan, der vedrører støtte til forældre under et barns anbringelse, når der er behov for det. Kommunalbestyrelsen skal, senest 3 måneder efter at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, tilbyde en sådan revision. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan som led i et forsøg, jf. stk. 2, træffe beslutning om, at bestemmelserne om revision af handleplanen i § 70, stk. 1, i lov om social service kan fraviges. Kommunalbestyrelsen skal i stedet, senest 3 måneder efter at der er iværksat en foranstaltning over for barnet eller den unge, vurdere, om de elementer af den sammenhængende plan, der vedrører forældrene, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 6 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Afgørelsen om revision træffes så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 5. Bestemmelserne i § 166 i lov om social service finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med frikommuneforsøg efter stk. 1-4.

§ 12. Børne- og socialministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der ikke modsætter sig en flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, hvis kommunalbestyrelsens indstilling om flytning tiltrædes af den værge, som statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131 i lov om social service. Kommunalbestyrelsen kan alene træffe afgørelse efter 1. pkt., når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet, for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 2. Børne- og socialministeren godkender forsøg efter stk. 1 på baggrund af en samlet vurdering. Godkendelsen er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at målgruppen for forsøget er klart afgrænset.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 124 og 124 a, § 129, stk. 5, og §§ 131-137 i lov om social service finder tilsvarende anvendelse ved forsøg efter stk. 1.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan kun gives til den kommune, der har pligt til at yde hjælp til en borger efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 13. Børne- og socialministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan:

- 1) Træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a i lov om social service, der er optaget i en boform efter lov om social service eller har ophold i en plejebolig efter lov om almene boliger eller en friplejebolig efter lov om friplejeboliger el.lign., når der er risiko for, at personen ved

at forlade sin bolig udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

- 2) Iværksætte anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a i lov om social service, hvis den pågældende ikke modsætter sig dette, når der er risiko for, at personen ved at forlade sin bolig udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 124, 124 a, 130, 133, 136 og 141 i lov om social service og regler udstedt med hjemmel i § 137, stk. 1, i lov om social service finder tilsvarende anvendelse ved forsøg efter stk. 1.

Stk. 3. Tilladelser efter stk. 1 kan alene bringes i anvendelse i forhold til personer, der har ophold i en kommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde. Afgørelse efter stk. 1, nr. 1, træffes af kommunalbestyrelsen i personens opholdskommune, jf. § 9, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Er opholdskommunen ikke den kommune, der har pligt til at yde personen hjælp efter lov om social service, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, træffes afgørelsen dog af sidstnævnte kommune efter indstilling fra opholdskommunen. Opholdskommunen kan iværksætte anvendelse af personlige pejle- og alarmsystemer efter stk. 1, nr. 2, under betingelse af samtykke fra den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter lov om social service til den pågældende.

Stk. 4. Børne- og socialministeren godkender forsøg efter stk. 1 på baggrund af en samlet vurdering. Godkendelsen er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at anvendelsen af personlige alarm- og pejlesystemer sker med hensyntagen til såvel pligten til at drage omsorg for en borger som hensynet til borgerens frihed, værdighed og selvbestemmelse.

§ 14. Børne- og socialministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a i lov om social service, der har ophold i en boform efter lov om social service eller en plejebolig efter lov om almene boliger eller en friplejebolig efter lov om friplejeboliger el.lign., hvis den pågældende ikke modsætter sig dette og det samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren. Det er desuden en forudsætning, at der indhentes samtykke fra borgerens nærmeste pårørende eller fra en værge, jf. værgemålslovens § 5.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 124, 124 a, 130, 133, 136 og 141 i lov om social service og regler udstedt med hjemmel i § 137, stk. 1, i lov om social service finder tilsvarende anvendelse ved forsøg efter stk. 1.

Stk. 3. Tilladelser efter stk. 1 kan alene bringes i anvendelse i forhold til personer, der har ophold i en kommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde. Afgørelse efter stk. 1 træffes af kommunalbestyrelsen i personens opholdskommune, jf. § 9, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Er opholdskommunen ikke den kommune, der har pligt til at yde personen hjælp efter lov om social service, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, træffes afgørelsen dog af sidstnævnte kommune efter indstilling fra opholdskommunen.

Stk. 4. Børne- og socialministeren godkender forsøg efter stk. 1 på baggrund af en samlet vurdering. Godkendelsen er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at der ikke vil forekomme kontinuerlig overvågning af en person, og således at anvendelsen af de omfattede teknologier sker med hensyntagen til såvel pligten til at drage omsorg for en borger som hensynet til borgerens frihed, værdighed og selvbestemmelse.

§ 15. Børne- og socialministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde

kan tilbyde borgere, der er visiteret til ydelser efter § 85 i lov om social service, at tilkøbe yderligere af de allerede visiterede ydelser eller andre ydelser omfattet af denne bestemmelse end de visiterede.

Stk. 2. Børne- og socialministeren godkender forsøg efter stk. 1 på baggrund af en samlet vurdering. Godkendelsen er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at følgende krav er opfyldt:

- 1) Tilkøbsydelse må ikke træde i stedet for de ydelser, som borgeren er berettiget til efter lov om social service eller anden lovgivning.
- 2) Prisen på tilkøbsydelsen skal afspejle de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved at tilrettelægge og levere tilkøbsydelsen.
- 3) Konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering må ikke forekomme.
- 4) Kommunalbestyrelsen må ikke opnå en økonomisk fortjeneste på tilkøbsydelse eller opkræve en lavere pris, end omkostningerne til tilrettelægning og levering af tilkøbsydelsen kan begrunde.
- 5) Den enkelte borger, der benytter sig af tilkøbsydelse, skal være indforstået med tilkøbets omfang og pris.
- 6) Tilkøbet skal ske på borgerens eget initiativ.
- 7) Kommunalbestyrelsen i en kommune, der har pligt til at yde hjælp efter lov om social service til en borger, der ønsker at tilkøbe ydelser af en frikommune, jf. stk. 1, skal mindst en gang årligt udarbejde kvalitetsstandarder for de ydelser efter § 85 i lov om social service, som borgerne får mulighed for at tilkøbe, og en gang årligt følge op på den visiterede hjælp.
- 8) Leverandøren af tilkøbsydelsen skal være godkendt af socialtilsynet, når leverandørens opgaveområde er omfattet af dette, jf. § 5 i lov om socialtilsyn.
- 9) Personale, som yder socialpædagogisk bistand som tilkøbsydelse, skal være ansat hos en leverandør, som borgeren i forvejen modtager ydelser fra.

Stk. 3. Tilladelser efter stk. 1 kan alene anvendes til, at en kommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan tilbyde tilkøbsydelse til personer, der har ophold i kommunen, uanset om samme kommune har pligt til at yde hjælp til den pågældende person efter serviceloven, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 16. Der kan efter bestemmelserne i §§ 18-20 anvendes magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten af det personale, som er tilkøbt til at levere socialpædagogisk bistand efter § 15.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 18-20 gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke samtykker i en foranstaltning efter §§ 18-20. Det er en forudsætning, at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.

§ 17. Formålet med §§ 16-23 er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 18-20 skal personalet foretage, hvad der er muligt, for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 3. Anvendelse af magt skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 4. Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelser eller ulempe.

§ 18. Personale, som yder socialpædagogisk bistand efter § 15, kan anvende fysisk magt i form af at fastholde en person eller føre denne til et andet opholdsrum, når

- 1) der er nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

§ 19. Personale, som yder socialpædagogisk bistand efter § 15, kan undtagelsesvis for en afgrænset periode anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at varetage omsorgspligten i personlig hygiejne-situationer.

§ 20. Personale, som yder socialpædagogisk bistand efter § 15, kan anvende fastspænding med stofseler til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet for at hindre fald, når der er nærliggende risiko for, at en person udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 2. Personalet skal beslutte, for hvilken periode de beskyttelsesmidler, som er omfattet af stk. 1, kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

§ 21. Klager over anvendelsen af magt eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter reglerne i §§ 18-20, 22 og 23 og regler fastsat i medfør heraf kan indbringes for kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over personalets anvendelse af magt eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, når den person, som indgrebet er anvendt over for, ikke selv er i stand til at klage.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse om magtanvendelse efter stk. 1 kan indbringes for Ankestyrelsen.

§ 22. Magtanvendelse efter §§ 18-20 skal registreres og indberettes af personalet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for en leveret ydelse efter § 85 i lov om social service.

§ 23. Børne- og socialministeren fastsætter regler om iværksættelse af foranstaltninger, registrering og indberetning, jf. §§ 18-20 og 22.

Kapitel 6

Transport-, bygnings- og boligministerens område

§ 24. Kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger kan træffe afgørelse om, at en lejer af en almen plejebolig ikke har behov for at bo i den pågældende bolig. Kommunalbestyrelsen kan træffe en sådan afgørelse, når kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering har fastslået, at

- 1) lejerens behov for pleje og støtte ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i den pågældende bolig,
- 2) en efterlevende ægtefælle eller en efterlevende samlever ikke har behov for en plejebolig eller
- 3) en efterlevende ægtefælle eller en efterlevende samlever, som har behov for en plejebolig, bor i en bolig, der er egnet til to personer.

Stk. 2. Kun lejere, som kommunalbestyrelsen i frikommunen selv har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Klageadgangen i § 58 c i lov om almene boliger m.v. finder tilsvarende anvendelse på afgørelser efter stk. 1. Kommunalbestyrelsens genvurdering af sagen, jf. § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan på grundlag af en afgørelse efter stk. 1 opsig en lejeaftale om en kommunalt ejet almen plejebolig. Kommunalbestyrelsen kan endvidere på samme grundlag stille krav om, at en almen boligorganisation, en selvejende almen ældreboliginstitution og en region opsig en lejeaftale om en almen plejebolig beliggende i en frikommune. Kommunalbestyrelsen sender kopi af kravet til lejeren.

Stk. 5. Opsigelsesvarslet ved opsigelse efter stk. 4 er mindst 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helligdag.

Stk. 6. Opsigelse efter stk. 4 kan kun ske, når kommunalbestyrelsen samtidig anviser lejeren en anden og passende bolig i lokalområdet. Boligen må ikke have et højere lejeniveau end den opsagte bolig.

Stk. 7. Opsigelse på grundlag af en afgørelse efter stk. 1, nr. 3, kan alene ske i tilfælde, hvor der i den pågældende frikommune er et aktuelt behov for den pågældende boligtype til frikommunens egne borgere, hvor lejerens anvises en plejebolig i samme boligafdeling, og hvor lejerens ikke har behov for de eventuelle særlige hjælpemidler og redskaber, som er installeret i boligen.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal samtidig med opsigelsen efter stk. 4 tilbyde at dække lejerens rimelige og dokumenterede flytteudgifter og at betale forskellen mellem beboerindskuddet eller depositummet og den forudbetalte leje i den anviste bolig og det indskud, der tilbagebetales lejerens i forbindelse med fraflytningen af den opsagte bolig. Når lejeforholdet vedrørende den anviste bolig ophører, tilbagebetaler udlejerens indskuddet med fradrag af foretagen modregning efter reglerne i kapitel 9 i lov om leje af almene boliger eller depositummet og den forudbetalte leje med fradrag af foretagen modregning for lejerens forpligtelser over for udlejerens, herunder eventuelle udgifter til det lejedes kontraktmæssige istandsættelse, til kommunalbestyrelsen. Der skal dog højst ske tilbagebetaling af et beløb, der svarer til det beløb, som kommunalbestyrelsen betalte ved indflytningen.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen skal endvidere tilbyde at betale lejerens udgifter til indretning af den anviste bolig.

Stk. 10. Indgår kommunalbestyrelsen en aftale med lejerens om, at lejerens flytter frivilligt til en anden og passende bolig i lokalområdet anvist af kommunalbestyrelsen, opsiges lejerens ikke eller kræves ikke opsagt efter stk. 4, og stk. 8 og 9 finder tilsvarende anvendelse. Det er en forudsætning, at den anviste bolig ikke har et højere lejeniveau end den anden bolig.

Stk. 11. Lejeforholdet er kun omfattet af opsigelsesretten efter stk. 4, hvis det fremgår af lejeaftalen, at opsigelse kan ske efter denne bestemmelse.

§ 25. Kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger kan indgå aftale med en almen boligorganisation om, at boligorganisationen stiller almene ældre- og ungdomsboliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger, jf. reglerne i § 63 i lov om almene boliger m.v. om udslusningsboliger i almene familieboliger.

Stk. 2. Udslusningsboliger i familieboliger efter § 63 i lov om almene boliger m.v. og i almene ældre- og ungdomsboliger efter stk. 1 kan udlejes til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, uanset om disse personer opholder sig i midlertidige boformer efter §§ 107 og 110 i lov om social service.

Stk. 3. Ved udlejning af udslusningsboliger efter stk. 1 og 2 kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om at fravige § 4, stk. 3, 4. pkt., i lov om leje af almene boliger, således at det ved udlejning af udslusningsboliger skal fremgå af lejeaftalen, hvor længe de aftalte fravigelser er gældende inden for en periode af 2 år med mulighed for forlængelse i op til 6 måneder.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 gælder også for kommunale almene ældreboliger.

§ 26. Kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger kan træffe beslutning om at fravige § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunal anvisningsret, således at kommunalbestyrelsen i kommuner, der ikke har besluttet, at boligorganisationen skal afvise boligsøgende efter § 51 b, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., eller at anvisning skal foretages efter § 59, stk. 4, i samme lov, kan indgå aftale efter reglerne i lov om kommunal anvisningsret, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 4, stk. 4-7, og § 6, stk. 1, i lov om kommunal anvisningsret finder ikke anvendelse på aftaler, der er indgået på baggrund af en beslutning efter stk. 1.

§ 27. Kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger kan træffe beslutning om at afholde de udgifter, som er nødvendige for at indrette en almen familiebolig til et kollektivt familieboligbofællesskab, jf. § 3, stk. 2, 5 og 6, i lov om almene boliger m.v.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1, har anvisningsret til ledige værelser i kollektive familieboligbofællesskaber omfattet af § 3, stk. 2, 5 og 6, i lov om almene boliger m.v., kan den træffe beslutning

om at dække udgifter til varme fra det tidspunkt, hvor det ledige værelse er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker.

Kapitel 7

Ældreministerens område

§ 28. Ældreministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde og i frikommunenetværket om mere sammenhængende indsats på tværs af sektorområder kan tilbyde borgere, der er visiteret til ydelser efter § 83 i lov om social service, jf. §§ 88-90 i lov om social service, tilkøbsydelse.

Stk. 2. Ældreministeren godkender forsøg efter stk. 1 på baggrund af en samlet vurdering. Godkendelsen er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at følgende krav er opfyldt:

- 1) Tilkøbsydelse må ikke træde i stedet for de ydelser, som borgeren er berettiget til efter lov om social service eller anden lovgivning.
- 2) Prisen på tilkøbsydelse skal afspejle de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved at tilrettelægge og levere tilkøbsydelse.
- 3) Konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering må ikke forekomme.
- 4) Kommunalbestyrelsen må ikke opnå en økonomisk fortjeneste på tilkøbsydelse eller opkræve en lavere pris, end omkostningerne til tilrettelægning og levering af tilkøbsydelse kan begrunde.
- 5) Den enkelte borger, der benytter sig af tilkøbsydelse, skal være indforstået med tilkøbets omfang og pris.
- 6) Tilkøbet skal ske på borgerens eget initiativ.

Stk. 3. Der kan ikke godkendes forsøg efter stk. 1, der indebærer, at borgere, der er visiteret til ydelser efter § 85 i lov om social service, kan tilkøbe ydelser, som er omfattet af § 85 i lov om social service.

§ 29. Kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om mere sammenhængende indsats på tværs af sektorområder kan træffe beslutning om, at § 151, stk. 2, 1. pkt., og § 151 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om social service fraviges, således at et anmeldt tilsyn kan træde i stedet for et uanmeldt tilsyn.

Kapitel 8

Udlændinge- og integrationsministerens område

§ 30. Udlændinge- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, for aktivitetsparate udlændinge, jf. integrationslovens § 17, som tilbydes virksomhedspraktik som led i et integrationsprogram efter integrationsloven, kan fravige kravet om, at der i såvel private som offentlige virksomheder skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ansatte uden tilskud og antallet af personer i virksomhedspraktik samt ansatte med løntilskud, jf. integrationslovens § 23 b, stk. 7, jf. § 48, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren kan ved godkendelsen af forsøg efter stk. 1 give dispensation fra reglerne i integrationslovens § 23 b, stk. 7, jf. § 48, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og § 73 i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, som fastsat i medfør af § 50 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Det er en betingelse for forsøget, at der er tale om virksomhedspraktik i små miljøer med et særligt fokus på trygge rammer omkring udlændingen, og at jobcenteret vurderer, at udlændingen bedst udvikler sig i sådanne miljøer.

Stk. 4. Sker der ændringer i en udlændings evner og forudsætninger for at deltage i praktikken under en virksomhedspraktik, foretages der en ny vurdering af, om udlændingen fortsat opfylder betingelsen i stk. 3.

Kapitel 9

Ophævelse af lov om frikommuner m.v.

§ 31. Lov om frikommuner m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1027 af 20. august 2013, ophæves.

Kapitel 10

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 32. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2. Forsøg efter denne lov skal være iværksat senest den 1. oktober 2018.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på forsøg, som er igangsat inden den 1. juli 2017. For disse forsøg finder de hidtil gældende regler i §§ 7, 7 c, 7 e, 7 f, 27 e og 29 c i lov om frikommuner m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1027 af 20. august 2013 med senere ændringer, anvendelse. Forsøgene kan fortsætte frem til den 1. januar 2019.

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse, evaluering og indberetning af forsøg, der er omfattet af stk. 3.

§ 33. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 8. juni 2017

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Simon Emil Ammitzbøll